

ралъ доста години, подвизавалъ се съ постъ и молитва, и непознатъ отъ монастирскитѣ братя, тамъ свършилъ живота си, за което въ службата му се пѣе кондакътъ: РѢДѢСЯ ГОРѢ ЛѢНОВСКАЯ ІАКО ОБРѢТЕСЯ ТЕКѢ СВѢТИЛИНИКЪ ВЕЛИКИ ГАВРИИЛЪ, и рѣдѣтъ сѧ днѣсъ пѣстіна Стрѣнгилова въ нѣже и прѣста-влѣніе приѣтъ . . . Мощитѣ били намѣрени отъ единъ монахъ русинъ, отъ градъ Грѣдецъ, слѣдъ присъняванье, и послѣ прѣнесени тържествено въ Лѣновския монастирь, дѣто тѣ вър-шели чудеса и изцѣрение. Монастирътъ билъ често посѣщаванъ и обисипванъ съ богатства отъ „българския князь Михаила“¹⁾, комуто светецътъ помогналъ въ сраженията му съ нѣкого си Маврагана въ този край. Житието забѣлѣзва по-нататъкъ, че когато приелъ властѣта въ този край другъ славѣнски вой-вода Оливеръ, Душановъ областенъ началникъ, той проширилъ монастиря, който дотогава билъ малка църковь, и го обисипалъ съ богатства и хубости. Пространното житие заврѣшва съ из-вѣстието, че при дохождане на Мурада мощитѣ на светеца били занесени отъ българския патриархъ на съхранение въ Търново. Понеже мощитѣ били прѣнесени още въ XIII в., явно е че прибавката за турцѣтъ въ пространното житие е поставена отъ нѣкой прѣписвачъ.

Монастирътъ особено прѣуспѣвалъ при Оливера. Но това не ще рече, както нѣкои обичатъ да твърдятъ, какво Оли-веръ е билъ пръвъ устроителъ на монастиря. Лѣновскиятъ монастирь е билъ обширна калугерска община съ много бра-

¹⁾ Отъ даването на думата „князь“ въ сжшото житие на мѣ-стнитѣ славѣнски жупани, както и отъ ясната разлика, която пра-вятъ житията за царъ и князь, немислимо е тука титултъ да е да-денъ на нѣкого отъ българскитѣ царе Михаила Асѣня (1246—1257) или Михаила Шишмана (1323—1330), особено пъкъ на втория, който и не е владѣлъ тѣзи мѣста. Тукъ ще трѣбва да се разбира нѣкой мѣстенъ български князь, който се е сражавалъ съ „поганско“ нѣкое воинство, вѣроятно печенѣжско или куманско. Самото сра-жение има локаленъ характеръ и сѣ се върти въ кратовскитѣ села Ратковица, Злетово и пр. Мавраганъ, който билъ мѣжъ силѣтъ, стѣ противъ Мѣхѣила, ѿ . . . завладѣ ѿ державѣ ѿгѣ. Но послѣ, съ помощта на св. Гаврила, взѣмъ Мѣхѣилъ воинство своѣ, нападе на палѣта ѿгѣ (Маврагана) и поразѣ ѿгѣ . . . ѿ поганихъ воинѣтъ разгнѣ ѿ истребѣ. Тия събития ни наумяватъ печенѣжскитѣ и кумански нахлуванѣ прѣзъ XI—XII вѣкове. За Ми-хаила срв. стр. 41—42.